

अनुसूचित जमातीच्या उमेद्वारांच्या जाती
प्रमाणपत्राची / दाव्यांची तपासणी.
तपासणी समितीच्या कामाचे स्वरूप व
अधिकाराबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एसटीसी-१३९९/प्र.क्र.२/का.१०

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ९ सप्टेंबर, १९९९.

- वाचा:-**(१) शासन परिपत्रक, समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक : सीबीसी-१६८०/१९९६१/ का.५, दिनांक ६ मे, १९८० व शुध्दीपत्रक दिनांक : ३ जून, १९८०.
- (२) शासन निर्णय, समाजकल्याण सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग, क्रमांक : सीबीसी-१६८०/४३६६९/ का.५, दिनांक : २९ ऑक्टोबर, १९८०.
- (३) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : सीबीसी-१६८४/२८१८/(२९१) / का.११, दिनांक : २३ जानेवारी, १९८५.
- (४) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : सीबीसी-१६८४/(३९२) / का.११, दिनांक : ८ मार्च, १९८५.
- (५) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : सीबीसी- १६८५/(५१३)/का.१०, दिनांक : १३ऑगस्ट, १९८५.
- (६) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : सीबीसी- १६८५/(५१३)/का.१०, दिनांक : १८एप्रिल, १९८६.
- (७) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक :एसटीसी-१०९०/२३९४२/१८६/का.१०, दिनांक: ३ जून, १९९२.
- (८) सह सचिव, कल्याण मंत्रालय, केंद्र शासन, नवी दिल्ली यांचे अर्ध शासकीय पत्र क्रमांक : १२०१८ / १३/९५-एससीडी / आर-सेल, दिनांक : २५ सप्टेंबर, १९९५.
- (९) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक: एसटीसी- १०९५/ प्र.क्र.११८ / का.१०, दिनांक : २६ ऑक्टोबर, १९९५.
- (१०) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : एसटीसी-१६९६/प्र.क्र.३४/ का.१०, दिनांक : ७मार्च, १९९६.
- (११) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : एसटीसी-१८९५/प्र.क्र.१८२/भाग-२/का.१०, दिनांक : १५ मार्च, १९९६.

- (१२) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : एसटीसी-१८९५ / प्र.क्र. १८२ / का. १०, दिनांक : १४ जुलै, १९९७ व शुद्धीपत्रक दिनांक : २३ जुलै, १९९७.
- (१३) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : एसटीसी-१०९८/ प्र.क्र.३३/का.१०, दिनांक : ११ जून, १९९८.
- (१४) शासन शुद्धीपत्रक, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : एसटीसी- १०९९/ प्र.क्र.३३ / का.१०, दिनांक : १६ एप्रिल, १९९९.
- (१५) शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग, क्रमांक : एसटीसी-१०९८/प्र.क्र.३३/का.१०, दिनांक : १९ एप्रिल, १९९९.

शासन निर्णय :- अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांच्या जातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करण्याकरिता पुणे, नाशिक व नागपूर येथे ३ समित्या स्थापन करण्यात आलेल्या आहेत. या समित्यांचे कामाचे स्वरूप व अधिकार, जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीची रचना, दक्षता पथकाची रचना, जे अनुसूचित जमातीचे विद्यार्थी वैद्यकीय व अभियांत्रिकी महाविद्यालयात प्रथम वर्षाला प्रवेश घेऊ इच्छितात त्यांच्या जाती प्रमाणपत्राची पडताळणीबाबतची कार्यपध्दती व स्थानिक स्वराज्य संस्थामध्ये अनुसूचित जमातीकरिता राखीव असलेल्या प्रभागातून निवडून येणाऱ्या उमेदवारांचे जातीचे दाखले तपासणे, इत्यादी बाबतचे आदेश संदर्भाकित शासन आदेशान्वये दिलेले आहेत. या सर्व तरतुदी एकत्रितकरणाचा व सुलभिकरण करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. वरील सर्व आदेश अधिक्रमित करून एकत्रित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहे. सर्व संबंधितांनी जाती प्रमाणपत्र पडताळणी करताना खालील आदेशांचे अनुपालन करावे.

अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची रचना

२.१ राज्यातील विविध महसूल विभागांकरिता असलेल्या जाती प्रमाणपत्र तपासणी समित्यांची रचना पुढील प्रमाणे आहे.

(अ) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, पुणे
(कार्यक्षेत्र:पुणे व मुंबई महसूल विभाग)

(१) संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
(२) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे.	सदस्य
(३) उप संचालक (संशोधन)	सदस्य सचिव
(४) संशोधन अधिकारी	सदस्य
(५) संशोधन अधिकारी	सदस्य

(ब) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नाशिक
(कार्यक्षेत्र : नाशिक व औरंगाबाद महसूल विभाग)

(१) संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे	अध्यक्ष
(२) (अ) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक	सदस्य (नाशिक विभाग)
(ब) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती	सदस्य (औरंगाबाद विभाग)
(३) उपसंचालक (संशोधन)	सदस्य सचिव
(४) संशोधन अधिकारी	सदस्य
(५) संशोधन अधिकारी	सदस्य

(क) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, नागपूर
(कार्यक्षेत्र: अमरावती व नागपूर महसूल विभाग)

(१) संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे

(२) (अ) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, नागपूर

(ब) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, अमरावती.

(३) उपसंचालक (संशोधन)

(४) संशोधन अधिकारी.

(५) संशोधन अधिकारी.

अध्यक्ष

सदस्य (नागपूर विभाग)

सदस्य (अमरावती विभाग)

सदस्य सचिव

सदस्य

सदस्य

२.२ अनुसूचित जमातीच्या जातीच्या दाव्याच्या संदर्भात निर्णय घेण्यासाठी प्रत्येक सुनावणीच्या मुलाखतीच्यावेळी तीन सदस्यांची गणपूर्ती आवश्यक राहिल. या तीन सदस्यांपैकी कमीत कमी एक सदस्य अध्यक्ष किंवा अपर आयुक्त असेल.

जातीचे प्रमाणपत्र / जातीचा दावा तपासणीकरिता समितीकडे सादर करावयाची कागदपत्रे

३.१ जातीचे प्रमाणपत्र / जातीचा दावा तपासण्याकरिता संबंधितांनी खालीलप्रमाणे कागदपत्रे पुरावे समितीकडे पाठविणे आवश्यक आहे:-

- (अ) संबंधित व्यक्ती ज्या ठिकाणची मूळ रहिवासी असेल त्याच ठिकाणच्या सक्षम अधिका-याने, शासनाने निर्धारित केलेल्या नमुन्यात दिलेले जातीचे मूळ प्रमाणपत्र.
- (ब) संबंधित व्यक्तीचे प्राथमिक व माध्यमिक शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र.
- (क) संबंधित व्यक्तीने ज्या शाळेत / महाविद्यालयात शिक्षणक्रमाचे अंतिम वर्ष पूर्ण केले असेल/ करित असेल ती शाळा / महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र किंवा त्या शाळा / महाविद्यालयाच्या दफतरात असलेल्या जातीच्या नोंदीसंबंधीचे प्रमाणपत्र.
- (ड) संबंधित व्यक्ती शासकीय सेवेत असेल तर त्याच्या सेवापुस्तकातील जाती विषयक नोंद असलेल्या पृष्ठाचा उतारा.
- (इ) संबंधित व्यक्तीच्या वडीलांच्या प्राथमिक / माध्यमिक शाळा सोडल्याचा दाखला किंवा जन्म-मृत्यू नोंदवहीतील उतारा.
- (फ) संबंधित व्यक्तीच्या जवळच्या नात्यातील म्हणजे वडील/ वडील भाऊ/ चुलते/ चुलत भाऊ/ चुलत बहीण किंवा रक्ताचे नातेसंबंध असलेल्या वडीलधारी नातेवाईकांचे जातीचे प्रमाणपत्र किंवा त्यांच्या जन्म नोंदणी रजिस्टरमधील उतारा.
- (ग) संबंधित व्यक्तीच्या वर नमूद केलेल्या रक्ताचे नातेसंबंध असलेल्या नातेवाईकांपैकी शासन सेवेत असलेल्या नातेवाईकांच्या सेवा पुस्तकातील जातीची नोंद असलेल्या पृष्ठाचा प्रमाणित उतारा.

वैद्यकीय व अभियांत्रिकी अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेऊ इच्छिणा-या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना वेळेवर वैधता प्रमाणपत्र देण्याकरीता अवलंबावयाची कार्यपध्दती

५.१ अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी वैद्यकीय व अभियांत्रिकी पदवी अभ्यासक्रमाकरिता राखीव जागा असतात. त्या जागांकरिता अर्ज करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी प्रवेशाकरिता प्रवेश अर्ज सादर करताना जातीचा दाखला जोडावा. मात्र प्रवेशाच्या वेळी अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडील वैधता प्रमाणपत्र सादर करावे. त्यानंतरच राखीव जागेवर प्रवेश दिला जाईल. याकरिता खालील कार्यपध्दतीचा अवलंब करण्यात यावा.

(अ) अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांनी विहित नमुन्यातील अर्ज व त्यामध्ये निर्देश केलेली कागदपत्रे खालीदर्शविलेल्या समित्यांकडे पाठविण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक संस्थेकडे १५ नोव्हेंबर पर्यंत सादर करावीत.

<u>समिती</u>	<u>जिल्हा</u>	<u>विभाग</u>
(१) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, २८, क्वीन्स गार्डन, पुणे-४११ ००१.	पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग	पुणे विभाग कोकण विभाग
(२) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, आदिवासी विकास भवन, रमाबाई आंबेडकर कन्या शाळेजवळ, जुना आग्रा रोड, नाशिक-४२२ ०२२.	नाशिक, धुळे, नंदुरबार, जळगांव, अहमदनगर, औरंगाबाद, जालना, परभणी, बीड, नांदेड, उस्मानाबाद, लातूर, हिंगोली	नाशिक विभाग औरंगाबाद विभाग
(३) अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, आदिवासी विकास भवन, गिरीपेठ, अमरावती रोड, नागपूर-४४० ०१०.	बुलढाणा, अकोला, वाशिम, अमरावती, यवतमाळ. वर्धा, नागपूर, भंडारा, चंद्रपूर, गडचिरोली, गोंदिया.	अमरावती विभाग नागपूर विभाग

(ब) सर्व शैक्षणिक संस्थांनी विद्यार्थ्यांचे विहित नमुन्यातील अर्ज संबंधित अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे ३० नोव्हेंबर पर्यंत पोहोचतील या बेताने पाठविण्याची व्यवस्था करावी.

- (क) जे अर्ज विहित मुदतीत अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे सादर होणार नाहीत ते अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत विचारात घेतले जावू नयेत.
- (ड) संबंधित अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने त्यांच्याकडे दि. ३० नोव्हेंबर पर्यंत प्राप्त झालेल्या अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांच्या अर्जांची तपासणी करुन त्या प्रमाणपत्राच्या वैध / अवैधतेबाबत आपला निर्णय सर्व विद्यार्थ्यांना पुढच्या ३१ मे पूर्वी कळविण्यात यावा.
- ५.२ उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग व शालेय शिक्षण विभाग यांनी तसेच त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या संबंधित अधिका-यांनी या शासन निर्णयाच्या प्रती विज्ञान शाखेच्या ११ वी व १२ वी इयत्तेचे वर्ग चालवित असलेल्या सर्व विश्वविद्यालयांना, महाविद्यालयांना, कनिष्ठ महाविद्यालयांना व शाळांना पाठवाव्यात आणि या बाबीला प्रत्येक वर्षी शैक्षणिक सत्राच्या सुरुवातीस मोठ्या प्रमाणात प्रसिध्दी द्यावी. ही प्रसिध्दी शाळा / महाविद्यालयाच्या सूचना फलकावर योग्य प्रकारची सूचना लावून प्रसिध्दी द्यावी. तसेच वर्गामध्ये स्वतंत्र बैठका घेऊन अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना या सुधारीत पध्दतीची माहिती द्यावी. तसेच या शासन निर्णयातील सूचना अनुसूचित जमातीच्या सर्व विद्यार्थ्यांच्या व विद्यार्थिनींच्या वैयक्तिक नजरेस लेखी आणाव्यात व त्याची पोच रेकॉर्डवर ठेवावी.

अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडून ३ महिन्यात पडताळणी समितीचा निर्णय प्राप्त न झाल्यास नियुक्ती देण्याबाबत

- ६.१ महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत तसेच विविध निवड मंडळांमार्फत अनुसूचित जमातीकरीता राखीव असलेल्या पदावर शिफारस झाल्यानंतर त्याची नियुक्ती करण्यापूर्वी संबंधित विभागांनी / कार्यालयांनी जाती प्रमाणपत्र पडताळणीबाबतची सर्व कागदपत्रे अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडे पाठवावी. अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीने जादा कागदपत्रांची मागणी केल्यानंतर उमेदवारांनी त्याची पूर्तता केल्यानंतर ३ महिन्यात तपासणी समितीने निर्णय द्यावा. तपासणी समितीचा निर्णय या मुदतीत प्राप्त झाला नाही तर संबंधित विभागाने उमेदवारास तपासणी

समितीच्या निर्णयाच्या अटीच्या अधिन राहून नेमणूक द्यावी. अशा प्रकरणात विलंब टाळण्याकरिता सर्व विभागांनी / कार्यालयांनी आवश्यक ती सर्व कागदपत्रे वेळेत पाठविण्याची दक्षता घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(स.नु.गावीत)
शासनाचे अवर सचिव.

प्रति,

राज्यपाल यांचे सचिव.

मुख्यमंत्री यांचे सचिव.

उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.

मंत्री / राज्यमंत्री, (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव.

सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सर्व विभागीय आयुक्त.

- सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग.
- प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपिल शाखा), मुंबई.
- प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई
- प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ, औरंगाबाद/नागपूर.
- सचिव, गृह मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
- सामान्य प्रशासन विभाग (१६-ब), मंत्रालय, मुंबई.
- सर्व मंत्रालयीन विभाग.

त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख यांना याबाबतच्या सूचना द्याव्यात.

आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.

संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, २८, क्वीन्स गार्डन, पुणे.

संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (१० प्रती)

संचालक, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई.

शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

उच्च शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई.

कुल सचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई / पुणे विद्यापीठ, पुणे / नागपूर विद्यापीठ, नागपूर / अमरावती विद्यापीठ, अमरावती / डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद / शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर / श्रीमती नाथीबाई दामोदरदास ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई / उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव.

- आयुक्त, अनुसूचित जाती / जमाती, भारत सरकार, ५ वा माळा, लोकनायक भवन, नवी दिल्ली-११०००३.
- उपसंचालक, अनुसूचित जाती / जमाती आयोग, भारत सरकार, चिपळूणकर भवन, शास्त्री मार्ग, नवीपेठ, पुणे-४११०३०.
- सचिव, कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
- मुख्य निवडणूक आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग, मुंबई.

- मुख्य महानगर दंडाधिकारी, मुंबई.
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/नाशिक/अमरावती/नागपूर.
सर्व उपआयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग.
उप संचालक तथा सदस्य सचिव, अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, पुणे/नाशिक/नागपूर.
सह सचिव, विधी व न्याय विभाग, नागपूर / औरंगाबाद.
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई.
सर्व जिल्हाधिकारी.
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
सर्व उपजिल्हाधिकारी.
सर्व उपविभागीय अधिकारी (महसूल)
सर्व तहसिलदार.
सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक, मुंबई / पुणे / कोल्हापूर / नागपूर / अमरावती / नाशिक / औरंगाबाद.
सर्व जिल्हा परिषदांचे शिक्षणाधिकारी / शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई / शिक्षणाधिकारी, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई .
श्री. सुरेश कुलकर्णी, विशेष समुपदेशी, मधुवंश, औरंगपूरा, औरंगाबाद-१.
श्रीमती सुषमा देशपांडे, विशेष समुपदेशी, अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, आदिवासी विकास भवन, गिरीपेठ, नागपूर.
आदिवासी विकास विभागातील सर्व कार्यासने.
निवड नस्ती, का.१०

- (पत्राने)

GR-२००२०४१७१२४३४३०००-२१००